

Internationale dag van de ouderen

3 getuigenissen uit het Zuiden

Deze drie getuigenissen illustreren de preciaire situatie waarin ouderen leven in Zuid-Afrika, Peru en Bangladesh. Tegelijk maken ze duidelijk welke impact het Belgisch ontwikkelingswerk kan hebben voor de situatie van ouderen in ontwikkelingslanden.

“Ik kan enkel op pensioen als ik de lotto win.” - Ernest (63) uit Zuid-Afrika

Het beleid van de Zuid-Afrikaanse regering heeft geleid tot extreem flexibele vormen van tewerkstelling. Heel wat mensen werken daardoor jarenlang voor hetzelfde bedrijf, maar telkens opnieuw via tijdelijke interim-contracten. Intussen bouwen ze amper pensioenrechten op.

Ernest Malole werkt als uitzendkracht en is een van de vele oudere Zuid-Afrikanen met weinig perspectief op een leefbaar pensioen. Hij kan niet anders dan blijven werken tot het niet meer gaat, zonder enige ondersteuning.

“Soms ben ik heel moe. Ik moet veel heffen en tillen en zware pakketten verslepen. Het is lastig werk voor een oudere man. Een tijdje geleden had ik een kleine beroerte. Ik kon mijn linkerarm niet meer gebruiken om te werken. De dokter en mijn kinderen zeiden dat ik moest rusten, maar

dat kan ik me echt niet permitteren. Ik kan enkel op pensioen als ik de lotto win.”

Ernest leeft in permanente onzekerheid. “Er komt geen greintje menselijkheid bij kijken. Ze kunnen me vandaag bellen om te laten weten dat ik morgen niet hoeft te komen. Maar als ik een dag niet kan werken, heb ik die dag geen geld. Hoe moet het dan met mijn familie? Ik heb drie kinderen en vier kleinkinderen. Er moet nu eenmaal brood op tafel komen.”

Sinds kort krijgt Ernest ondersteuning van het Casual Workers Advice Office. Zij informeren arbeiders zoals Ernest over hun rechten en geven hen de argumenten die ze nodig hebben om samen met collega's te onderhandelen over betere werkomstandigheden bij hun werkgever.

Foto: © FOS

Casual Workers Advice Office neemt het op voor Zuid-Afrikaanse arbeiders die tijdelijke, flexibele of ongereguleerde jobs uitoefenen. **FOS**, de solidariteitsorganisatie van de socialistische beweging in Vlaanderen, werkt samen met Casual Workers Advice Office om verandering af te dwingen en arbeiders te informeren over hun rechten.

Meer info: www.fos.ngo - dries.merre@FOS.ngo - 02 552 03 10

“Ik sta alleen in voor het gezinsinkomen en voor de zorg aan mijn man en zoon.” - Mojirunessa (75) uit Bangladesh

In Bangladesh is de levensverwachting het laatste decennium gestegen van 59 naar 71 jaar oud. Op korte tijd zijn er daardoor heel wat ouderen bijgekomen, zonder sociale bescherming of gezondheidszorg die daarop is voorzien. Tegelijk trekken alsmaar meer jonge gezinnen naar de steden, waardoor ouderen op zichzelf zijn aangewezen.

Mojirunessa heeft 6 kinderen, waarvan een zoon van 20 jaar met een zware beperking.

Haar man van 80 is ziek waardoor hij 6 maanden geleden zijn job verloor en dus ook zijn inkomen. “Ik sta alleen in voor het gezinsinkomen en voor de zorg aan mijn man en zoon”, aldus Mojirunessa.

De vrouw heeft een klein winkeltje waar ze elke dag van 6 uur tot 22 uur brood en betel-kauwbladeren verkoopt. De enkele euro's die zij verdient, zijn het enige inkomen dat het gezin heeft. Elke dag moeten zij overleven, naar morgen kunnen ze niet kijken.

De enige gezondheidszorg die Mojirunessa en haar familie krijgen, komt niet van de overheid maar van de ngo Gonoshasthaya Kendra (GK). Lokaal in de dorpen organiseren zij 'healthcamps' om ouderen gezondheidsvoorlichting te geven. De ouderen krijgen de mogelijkheid om een controle te laten doen bij artsen en krijgen lichaamsverzorging door gezondheidswerkers. Tegelijk helpen ze arme 65-plussers om de beperkte tegemoetkoming van drie euro per maand aan te vragen die de overheid sinds kort voor hen voorziet.

Foto: © Wereldsolidariteit

Gonoshasthaya Kendra (GK) brengt gezondheidszorg dicht bij de arme bevolking door kleine gezondheidscentra op te richten en lokale mensen op te leiden als gezondheidswerkers. De organisatie introduceerde bovendien de ziekteverzekering in Bangladesh en bepaalt door haar lobbywerk mee de gezondheidspolitiek van het land.

GK is een partner van **Wereldsolidariteit**, een Vlaamse organisatie die werkt aan sociale ontwikkeling voor iedereen, wereldwijd. Hiervoor ondersteunt Wereldsolidariteit sociale bewegingen die inzetten op menswaardig werk en sociale bescherming in het Zuiden.

Meer info: www.wereldsolidariteit.be - koen.detavernier@wsm.be - 02 246 36 78

“Ik vraag me af wat ik zou doen zonder mijn dieren.” - Teofila (70) uit Peru

Peru is een land met een grote ongelijkheid, waarbij vooral de familiale boeren in het Andesgebergte onder druk staan. De ouderen in Peruviaanse boerengemeenschappen kunnen niet genieten van een pensioen, en ook van hun medische kosten krijgen ze geen cent terugbetaald. Ze blijven dus aangewezen op zwaar werk in de landbouw en veeteelt om te overleven.

Teofila woont in Apurímac, één van de armste departementen in Peru. Vroeger kweekte ze

koeien, maar dat werd fysiek te zwaar en de opbrengst van de dieren was te gering om te kunnen overleven.

Door het roer om te gooien en een caviakwekerij te starten, kan ze nu de eindjes aan elkaar knopen. “Cavia’s zijn veel interessanter dan koeien”, verklaart Teofila. “Nu kunnen we het hele jaar door slachtrijpe dieren verkopen en bovendien kampt het caviavlees niet met sterke prijsschommelingen.”

Vijf jaar geleden had deze 70-jarige weduwe tien cavia’s. Dankzij ondersteuning van een lokale coöperatie zijn dat er vandaag tweehonderd. “Mijn cavia’s zijn een echt godsgeschenk. Ze zorgen ervoor dat ik eten en geneesmiddelen kan betalen. Soms vraag ik me af wat ik zou doen zonder mijn dieren.”

De coöperatie waarbij Teofila is aangesloten, zorgt voor commerciële ondersteuning en begeleidt haar op vlak van productieplanning, ziektepreventie, rassenselectie en voedersamenstelling. “Hoe meer we weten, hoe groter de passie voor cavia’s wordt. In groepsverband werken we commerciële plannen uit. Tussendoor wisselen we tijdens de vergaderingen praktijkervaring uit. Heel verrijkend!”

Foto: © Koen Symons

Centro Adea biedt een brede waaier aan diensten voor kleine ondernemers en familiale boeren, met specifieke aandacht voor vrouwen. Centraal staat de uitbouw van productieketens voor cavia’s, aardappelen en gemeenschapstoerisme door het versterken van boerenorganisaties en het ondersteunen van de lokale coöperaties.

Centro Adea is een partner van **TRIAS**, een organisatie die wereldwijd strijdt tegen hindernissen die de zelfontwikkeling van ondernemende mensen blokkeren.

Meer info: www.trias.ngo/nl - joylene.dumarey@trias.ngo - 02 548 01 32